voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 25 augustus 2025

Onderwerp	Ruimte voor Economie: samenhang beleidsdocument
Versienummer	1.3
Portefeuillehouder	Paul Guldemond

Samenvatting
In uw vergadering van 16 juni jl. heeft uw Raad het geactualiseerde Economisch Perspectief Vastgesteld. De kern daarvan is dat een transitie van de economie nodig is. Dit leidt tot opgaven op het gebied van Mensen, Ruimte en Innovatie. Deze Raadsbrief gaat in op de economische opgaven in het ruimtelijke domein. De Raadsbrief geeft inzicht in beleidssamenhang op het gebied van ruimtelijke-economie in een landelijke, regionale en lokale context.

Bijlagen
1. Schets van actueel nationaal, provinciaal en regionaal ruimtelijk-economische beleid
2. Schematisch overzicht ruimtelijk-economische beleid

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
Het overzicht van de verschillende beleidsstukken op het terrein van ruimtelijke economie en de samenhang van deze verschillende stukken in een nationale, regionale en de lokale context.

Datum 25 augustus 2025

Inleiding

Het onderwerp Ruimtelijk Economie is terug op de nationale agenda. Ruimte is in ons land een schaars goed geworden. Dit heeft inmiddels geleid tot de term “strijd om de ruimte”. Verschillende sectorale belangen en functies hebben ruimte nodig en leggen ruimtelijk claims op tafel. Denk aan wonen, water, energie, natuur, landbouw, water. Alle claims bij elkaar opgeteld zorgen ervoor dat we letterlijk ruimte te kort komen. Deze ontwikkeling heeft er ook voor gezorgd dat de ruimtelijke ordening weer volop terug is. Het vraagstuk “ruimte voor economie” noodzaakt tot een samenhangende aanpak. Uw Raad is al een aantal stukken toegekomen die een plek hebben in deze samenhangende aanpak. Dit heeft in uw Raad geleid tot de behoefte aan inzicht in de samenhang van de verschillende documenten en beleidsvoorstellen en de kapstok waar deze aan gehangen kunnen worden. Deze raadsbrief zal hierin voorzien, te meer omdat er binnenkort meerdere stukken naar college en raad zullen komen die ook in deze context geplaats kunnen en moeten worden.

Kader

- Ruimtelijk Economische Bouwsteen Regio Zwolle (REB2040) www.regiozwolle.nl
- Raadsbrief Duurzame Economie (maart 2024) Document Zwolle - Raadsbrief Duurzame Economische Ontwikkeling - iBabs Publieksportaal
- Visie Zwolle Circulair (maart 2024) Document Zwolle - 1.Visie Zwolle Circulair - iBabs Publieksportaal
- Uitbreiding Hessenpoort 4 Document Zwolle - Beslisnota voor college Hessenpoort 4 - iBabs Publieksportaal
- Bedrijventerreinenbeleid Voorst & Voorsterpoort Document Zwolle - Bedrijventerreinbeleid Voorst & Voorsterpoort - iBabs Publieksportaal
- Actualisatie Economisch Perspectief (vastgesteld juni 2025) Document Zwolle - Raadsvoorstel Raadsvoorstel Actualisatie Economisch Perspectief - iBabs Publieksportaal

Kernboodschap

De kern van de Zwolse economische aanpak is: we bouwen aan een toekomstbestendig en inclusief verdienvermogen van ondernemers voor stad en regio, op een circulaire en duurzame wijze waarbij we bewuster voorsorteren op de samenleving van de toekomst. We zetten in op versterking van ons economisch ecosysteem om daarmee het transitievermogen van economie van onze stad en van onze regio te vergroten. We doen dat in een omgeving waarin we zuinig moeten zijn met schaarse middelen. Ook de fysieke ruimte is schaars. Onze inzet is daarom om het juiste bedrijf op de juiste locatie te krijgen. Met onze bestaande beleidsinstrumenten zijn we daartoe onvoldoende in staat. Aanscherping van ons ruimtelijk-economisch beleid is nodig. Met onze aanpak sluiten we aan bij en geven we invulling aan Rijks, provinciaal en regionaal beleid.

Toelichting

Zwolle opereert uiteraard niet in een vacuüm, maar in de context van landelijke, provinciale en regionale ontwikkelingen. De landelijke ontwikkelingen vertalen zich door via de provinciale en regionale lijn, en vervolgens meer specifiek naar de Zwolse situatie. De onderwerpen Ruimte voor Economie en Ruimtelijke Ordening staan weer op de agenda op alle genoemde bestuurlijke niveaus. De strijd om de ruimte en de verschillende maatschappelijke opgaven en transities waar we mee om

moeten gaan of waarop we willen inzetten, maakt dat we zoveel als mogelijk moeten en willen komen tot een samenhangende aanpak op dit onderwerp Ruimte voor Economie. We willen inzetten op een transitie naar een circulaire en duurzame economie en daarom voorrang geven aan duurzame bedrijven. Tegelijkertijd is het van belang zoveel mogelijk toe te werken naar het principe van “het juiste bedrijf op de juiste plek”. Op deze manier gaan we schaarse ruimte beter benutten. Dat geldt zowel voor bestaande terreinen, waar inzet op herstructurering en intensivering nodig is, als op nieuwe terreinen om deze duurzaam en (toekomst)gericht in vorm te geven (werklandschap van de toekomst). In beide gevallen moeten we als gemeente ons (publiekrechtelijk) instrumentarium op orde brengen en scherper in beeld hebben waar we dit willen gaan inzetten. Een toekomstbestendige ontwikkeling van de economie is cruciaal om de komende jaren mee te kunnen of zelfs voor te lopen in de transities. Op het gebied van energie, mobiliteit, water, circulariteit en ruimte staat de stad de komende jaren grote veranderingen te wachten.

Deze ontwikkeling zien we nationaal en provinciaal en als gemeente brengen we nu dus ook ons eigen instrumentarium op orde. De gemeente Zwolle zet zich in om een vitale economie te behouden en zo de brede welvaart te stimuleren.

Zwolse lokale beleidsontwikkelingen
Rekening houdend met de hiervoor geschetste context, hebben we onze lokale aanpak opgebouwd. Met ons ruimtelijk-economisch beleid willen we bereiken dat het “juiste bedrijf op de juiste locatie” terecht komt. We zetten daarvoor een samenhangend pakket aan beleidsmaatregelen in.
Onze economische ambities hebben we neergelegd in de Raadsbrief Duurzame Economie, uitgewerkt in de actualisatie van het Economisch Perspectief en daarna vertaald in het Ruimtelijk toekomstperspectief. Op basis daarvan volgt een actualisatie van de Zwolse Omgevingsvisie en de ontwikkeling van ons ***omgevingsprogramma bedrijventerreinen***. Vanuit deze lijn actualiseren we omgevingsplannen voor onze bedrijventerreinen. Daarmee ontwikkelen we heldere planologische kaders en bieden we een basis voor de eventuele inzet van aanvullende publiekrechtelijke en aan privaatrechtelijke instrumenten (denk bijvoorbeeld aan het vestigen van voorkeursrecht en verwerving). In het volgende deel van deze brief lichten we dat verder toe.

Raadsbrief Duurzame Economie (25 maart 2024)
In de Raadsbrief Duurzame Economie hebben onze strategische economisch koers weergeven. De koers bestaat uit de onderstaande - met elkaar samenhangende lijnen:

- Aanpak arbeidsmarktkrapte: werk maken van Talent/ Human Capital
- Versterken ondernemersdienstverlening en goed werkend ecosysteem
- Nieuwe kennis ontwikkelen, toepassen en toegankelijk maken, innovatie aanjagen
- Realiseren van randvoorwaarden om te ondernemen: fysieke infrastructuur
- Uitvoering Visie Circulaire Economie

Actualisatie Economisch Perspectief Zwolle
Het “Economisch Perspectief Zwolle 2025” geeft een uitwerking van onze strategische koers en biedt een toekomstgerichte visie op de economische ontwikkeling van de stad. Kern van de koers is het bouwen aan een toekomstbestendig en inclusief verdienvermogen van ondernemers voor stad en regio. Dit gebeurt op duurzame en circulaire wijze, waarbij bewust wordt voorgesorteerd op de samenleving van de toekomst. Ambities hierbij zijn om een positieve impact te hebben op brede welvaart, te bouwen aan een sterke en aantrekkelijke economie, krachtige sectoren optimaal te

bedienen en benutten, en daarbij efficiënt om te gaan met schaarsten. Opgaven worden aangepakt door in te zetten op de hoofdthema's mens, ruimte en innovatie. Inzet op de speer-puntsectoren – slimme (maakindustrie), ICT & e-commerce, creatieve industrie en health – zorgt voor het versnellen van de transitie van de economie. Deze actualisatie is op 16 juni door uw Raad vastgesteld. Het Economisch perspectief is een verdere uitwerking van de ontwikkelingen die we op landelijk en provinciaal niveau zien en daarmee een doorvertaling van hetgeen hierboven is aangegeven.

Visie Zwolle Circulair – een brug naar de toekomst (25 maart 2024)
De **circulaire** ambitie van Zwolle, die zich richt op het bereiken van een volledig circulaire stad in 2050, vormt eveneens een belangrijk uitgangspunt voor het bedrijventerreinenbeleid. De stad wil bedrijven stimuleren om circulaire bedrijfsmodellen te omarmen, wat bijdraagt aan zowel de verduurzaming van de regio als het versterken van de regionale economische positie. Dit sluit aan bij de bredere provinciale en nationale doelen voor **verduurzaming** en **circulaire** economie (zie Nota Ruimte) Bij uitgifte van nieuw terrein, zoals nu Hessenpoort 3, wordt met een uitgiftestrategie ingezet op een duurzaam en circulair bedrijventerrein. Door het stellen van selectie- en beoordelingscriteria op deze thema's waar bedrijven aan zullen moeten voldoen, realiseren we dit.

Omgevingsprogramma Bedrijventerreinen (komt in het najaar 2025 ter informatie naar uw Raad)
De doelstelling van het programma bedrijventerreinen is om te komen tot een integraal en samenhangend perspectief voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen in de stad voor de komende jaren. Met dit programma wordt duidelijk waar de opgaves voor de komende jaren liggen en wat het ontwikkelpad is op langere termijn. Een toekomstbestendige ontwikkeling van bedrijventerreinen is cruciaal om de komende jaren mee te kunnen of zelfs voor te lopen in de eerdergenoemde transities. Het is daarmee een doorvertalingen van verschillende visies op landelijk, provinciaal en regionaal niveau tot op bedrijventerreinen niveau. Door schaarse ruimte, maar ook schaarste op het gebied van energie, mobiliteit, water en arbeid is geleidelijke ontwikkeling niet meer mogelijk. Stappen zetten in transities, bijvoorbeeld op het gebied van de circulaire economie en de grondstoffentransitie, vraagt om afstemming en samenwerking tussen bedrijven en overheid. Bovendien noopt het tot het maken van keuzes, zodat de beschikbare middelen zo goed mogelijk kunnen worden ingezet. Met profielen per bedrijventerrein wordt voorgesorteerd op het maken van keuzes en ingezet op het principe van "het juiste bedrijf op de juiste plek. Clustering van bedrijven leidt tot innovatie en is goed voor de economie en de bedrijven zelf, maar zorgt er ook voor dat er optimaal kan worden ingespeeld bij de integrale opgaves in de stad. Hiervoor is een proactieve en coöperatieve rol nodig als gemeente, zodat de benodigde sturing op bedrijventerreinen richting de toekomst voldoende gegeven kan worden. Tegelijkertijd liggen er grote opgaven omtrent herontwikkeling, revitalisering en verduurzaming van bedrijfsprocessen en -gebouwen, aanpassing van de infrastructuur en vergroening van die terreinen. Uitbreiding van bedrijventerreinen is geen vanzelfsprekendheid, maar bedrijvigheid moet zo veel mogelijk op de huidige terreinen intensiveren. Door een integrale en publiek-private aanpak op de bedrijventerreinen kunnen gemeentelijke doelen op het gebied van klimaat, energie, circulaire economie, water, etc. worden behaald. Met dit programma beogen wij duidelijke keuzes te maken die bijdragen aan de visie in het Economisch Perspectief en is daarmee de basis om het benodigde instrumentarium verder op orde te brengen.

Programma Kantoren *(*komt eind 2025 (Q4) ter informatie naar uw Raad)
De in ontwikkeling zijnde Zwolse Kantorenprogramma geeft onze visie weer op de ontwikkelingen op de kantorenmarkt, het geeft richting aan waar we nieuwe kantoren willen ontwikkelen of verouderde

kantoren willen transformeren en het is ook een beleidskader voor het toetsen van nieuwe initiatieven door marktpartijen.

***Leisure**:* Zwols Kompas (vastgesteld 2021)
Dit Kompas beschrijft hoe de stad Zwolle zichzelf gaat profileren en manifesteren als een toekomstbestendige en economische topstad. Centraal staat hierbij de ECO-aanbodontwikkeling. Experimenteel, Creatief en Ondernemend. Zoals we in het Economisch Perspectief aangegeven gaat het om het realiseren van randvoorwaarden die onze stad aantrekkelijk maken om te ondernemen, te werken en te wonen: de attractieve stad.

In de bijlage worden diverse ontwikkelingen beschreven op nationaal, provinciaal en regionaal niveau. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de lokale aanpak aansluit bij deze ontwikkelingen en dat we voorsorteren op en invullingen geven aan diverse landelijke, provinciale en regionale beleidsstukken en visies.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Bij de ontwikkeling en uitvoering van onze economische koers staan wij volop in verbinding met het Zwolse bedrijfsleven. Wij hebben regulier overleg met ondernemers en ondernemersorganisaties en met MKB-Nederland en VNO-NCW. Zowel lokaal als ook in regionaal verband. De genoemde ondernemersorganisaties herkennen en ondersteunen de ingezette koers. Dit blijkt ook uit de steun die deze organisatie hebben gegeven aan de Regiodeal-aanvraag. Ook via de Economic Board Regio Zwolle en de Arbeidsmarkt Board staat wij volop in verbinding met onze triple helix partners (overheden, onderwijs en ondernemers).

Communicatie
Wij dragen deze boodschap uit in onze overleggen met lokale en regionale ondernemersorganisaties. Dit heeft een plek in de communicatiestrategie van Economie.

Financiën
NVT

Risico's
Als we ons economisch beleid en instrumentarium niet op orde brengen, lopen we het risico dat de Zwolse economie niet toekomstbestendig is. Daarnaast zouden we aansluiting bij het Rijk en provincie kunnen mislopen en mogelijk achterop raken. Door nu in te zetten op deze samenhang, zorgen we dat we voldoende aansluiting houden met andere overheidsheden en dat we de Zwolse economie klaarmaken voor de toekomst.

Vervolg
Daar waar verdere uitwerking van onderdelen van de geschetste aanpak nog aan de orde is zal de Raad hierover worden geïnformeerd

Openbaarheid
openbaar

Datum 25 augustus 2025

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Datum 25 augustus 2025

Bijlage : schets van actueel nationaal, provinciaal en regionaal ruimtelijk-economische beleid

Nationaal

Op 25 juni 2025 heeft het kabinet haar ruimtelijk economische visie nar buiten gebracht.
De visie zet in op het bieden van ruimte voor een dynamische, wendbare en weerbare economie door de ruimtelijke randvoorwaarden te borgen waarbinnen de economie zich kan ontwikkelen. Het Rijk hanteert drie leidende principes:

- Een samenhangend systeem op nationaal en internationaal niveau. Onze welvaart is afhankelijk van een samenhangend economisch systeem waarin ondernemers onderdeel zijn van nationale en internationale markten en netwerken. Daarvoor zijn bepaalde gebieden en functies van grote maatschappelijke waarde. Daarom zet het Rijk in op het beschermen van:
    - De vijf energie intensieve industrieclusters
    - De brandpunten van onze onderzoeks- en innovatie ecosystemen
    - Bedrijventerreinen met unieke schaarse kenmerken of een belangrijke regio-overstijgende functie
- Voldoende en diverse ruimte voor economische activiteiten in heel Nederland. Om duurzame economische groei te accommoderen is het hebben van ruimte voor diverse economische activiteiten van belang. Daarom zet de Rijk in op:
    - Behoud van voldoende ruimte voor de economie en ruimtelijk compenseren
    - Beter benutten
    - Flexibiliteit inbouwen door schuifruimte te creëren
    - Strategisch uitbreiden
    - Productief ruimtegebruik
- Regionale kenmerken centraal in economische ontwikkeling. Elke regio draagt op een andere manier bij aan het verdienvermogen en elke regio heeft een ander economisch potentieel. Om alle regio's te kunnen laten floreren sluiten we aan bij regionale kenmerken en kansen voor competitieve regio's.

De visie identificeert 4 werkmilieus voor ruimtelijk economisch beleid:

- Industrieelmilieu De plek voor de zware industrie en/of bedrijven die gebonden zijn aan een zeehaven. Hier passen geen gevoelige functies in de nabijheid
- Innovatiemilieu De plek voor innovatieve ecosystemen waar kennisinstellingen clusteren met bedrijven en onderzoeksinstellingen
- Productiemilieu De plek voor bedrijven die produceren, repareren en transporteren van goederen, functies die slecht mengen met gevoelige functies.
- Stedelijk milieu De plek voor bedrijven die passen en floreren in een stedelijke omgeving en veelal gebruik maken van een kantoor, atelier of studio

Het rijk zal deze visie vertalen in een uitvoeringsagenda.

→ *Relevantie voor Zwolle:*
Voor Regio Zwolle ligt de relevantie op de volgende vlakken

- Zichtbaar maken en benutten van de specifieke kenmerken van onze Regionale Economie. We blijven daarover in gesprek met het ministerie van EZ

- Zichtbaar maken van de mogelijkheden en knelpunten t.a.v. de vier productiemilieus
    - Industrieel Milieu: benutting potentie havens Port of Zwolle
    - Innovatiemilieu: erkenning van de rol en potentie van het Innovatiedistrict Spoorzone Regio Zwolle en de Makersfabriek
    - Productiemilieu en stedelijk milieu
        - Ondersteuning door Rijk en provincie bij de verdere invulling Corridor A-28 (REB –2024)
        - Ondersteuning programma bedrijventerreinen

Provinciaal

IPO: samen werken aan de ruimte voor economie
Het Interprovinciaal Overleg (IPO) beschrijft in het rapport “samen werken aan de ruimte voor economie” het belang van samenwerking tussen provincies, gemeenten en het Rijk om grootschalige bedrijvigheid goed in te passen in het landschap en tegelijkertijd de ruimtelijke uitdagingen van de woningbouw en stikstofproblematiek aan te pakken. De provincies spelen een cruciale rol in het faciliteren van bedrijven op de juiste plek en het waarborgen van voldoende ruimte voor economische groei. Het IPO pleit voor strategische keuzes en samenwerking om grootschalige bedrijven te clusteren en innovatieve werkomgevingen te ondersteunen. Er is een sterke focus op het creëren van groene en goed bereikbare werklocaties, waarbij **duurzame** en **circulaire** bedrijfsmodellen gestimuleerd worden. In lijn met de landelijke en provinciale doelstellingen voor verduurzaming, wordt het noodzakelijk geacht om bedrijventerreinen te **herstructureren**, zodat deze beter aansluiten op de behoeften van de toekomst.

→ *Relevantie voor Zwolle: De provinciale koers sluit aan bij het Rijksbeleid. Het is ook aanleiding geweest in Regionaal verband een Ruimtelijk Economische Bouwsteen 2040 op te stellen. Hieronder lichten we dit verder toe. Als stad en regio spelen we hier dus actief op in.*

Gemeentelijk beleid
De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) wijst in het rapport Ruimte voor werken en ondernemen op de druk die de groeiende bevolkingsomvang en de politieke prioriteit voor woningbouw uitoefenen op de beschikbare **ruimte voor werk en ondernemerschap**. Gemeenten moeten keuzes maken over de **herstructurering** van bedrijventerreinen en de **optimale benutting** van bestaande locaties. Daarbij wordt de nadruk gelegd op samenwerking met provincies en het Rijk om een toekomstbestendige economische ruimte te creëren. Het is duidelijk dat de ruimte voor bedrijvigheid steeds meer in samenhang moet worden bekeken met andere ruimtelijke opgaven, zoals woningbouw, energienetwerkcapaciteit en milieunormen.

Regionaal

Ruimtelijk Economische Bouwsteen 2040
De Ruimtelijk Economische Bouwsteen 2040 (REB 2040) benadrukt de noodzaak van voldoende ruimte voor bedrijvigheid en innovatie, met specifieke aandacht voor de groei van **grootschalige**

bedrijventerreinen en de **clustering** van bedrijven die bijdragen aan regionale economische kracht. De regio staat voor de uitdaging om zowel **ruimte te bieden voor groei** als tegelijkertijd de transitie naar een **circulaire** economie te ondersteunen. In de REB wordt geadviseerd om grootschalige bedrijvigheid te faciliteren gericht op:

- Doorgroei bestaande bedrijven ten behoeve van de veranderopgave
- Nieuwe ontwikkeling binnen de sterke clusters en kennislocaties.

Het leidt tot aanbevelingen om in gezamenlijkheid (Rijk, provincies én gemeenten) de opgave verder te verkennen en verdiepen.

1. Verkenning haalbaarheid en inpasbaarheid grootschalige locaties; 'wat kan'
2. Opstellen Ruimtebalans Circulaire Economie
3. Uitvoeren verkenning (uitbreidings-)ruimte in de havens.
4. Opstellen verdiepend beeld behoefte bestaande innovatieve bedrijven
5. Versterken van de bestaande innovatienetwerken
6. Gedeeld belang bij de 'kernstad' Zwolle als kennismagneet

→ *Relevantie voor Zwolle: De betekenis voor Zwolle ligt in de kern op twee punten:*

- *de aanwijzing van de Corridor A28 als zoekgebied voor de vestiging van grootschalige bedrijven. Op dit moment werken de gemeenten Staphorst, Dalfsen en Zwolle gezamenlijk aan de concretisering van de invulling van dit begrip. De ontwikkeling van Hessenpoort 4 zien wij als een onderdeel van deze ontwikkeling. Het betekent ook dat niet alle grootschalige regionale vraag binnen de gemeente Zwolle hoeft te landen.*
- *de REB benoemt het Innovatiedistrict Spoorzone als kennismagneet voor de Regio en roept de Regio op om deze positie te erkennen en te benutten. Het bevestigt de lijn die we als gemeente hebben ingezet voor de Spoorzone.*

Port of Zwolle

De havens van de gemeenten Zwolle, Meppel, Kampen zijn verenigd binnen het havenbedrijf Port of Zwolle en omvatten een regionaal havenecosysteem gelegen op een strategische plek in Nederland. Port of Zwolle is de logistieke toegangspoort voor de Regio Zwolle (en daarbuiten) waar weg-, water- en spoorinfrastructuur fysiek bij elkaar komen. Strategisch gelegen tussen de Randstedelijke- en de noordelijke regio's levert de Regio Zwolle, inclusief de Port of Zwolle, in toenemende mate, een structurele bijdrage aan de economische ontwikkeling en gewenste brede welvaart van Nederland.
In het ambitiedocument voor de haven, in het havenplan en in het rapport over duurzame havenontwikkeling hebben de gemeenten hun opgaven en ambities beschreven. In de kern: Port of Zwolle heeft de ambitie uit te groeien tot een duurzame, efficiënte en innovatieve haven met een uitstekend vestigingsklimaat en een netwerkfunctie voor andere havens en (nationale en internationale) knooppunten. Naast het professionaliseren van de nautische dienstverlening vraagt dit ook om inhoudelijke ambities. De haven hanteert hiervoor 4 transitiepaden: circulaire en biobased bouw, duurzame energie, vergroening van de landbouw en slimme groene logistiek.

Het ambitiedocument 'Sturen op de Toekomst' beschrijft een ontwikkelstrategie met vier ontwikkelrichtingen:

1. *Verbinding maken*: Samen met ondernemers, ketenpartners en andere belanghebbenden uit de regio werken we potentiële businesscases en concrete projecten uit.

2. *Ruimte vinden*: Beter benutten, herstructurering en transformatie van de ruimte.
3. *Investeringen agenderen*: We verbinden het Regio Deal-project Port of Zwolle “Logistieke hub voor circulaire bedrijvigheid” nadrukkelijk met de investeringsagenda van de Regio Zwolle.
4. *Organisatieontwikkeling van Port of Zwolle*: De ontwikkeling van een haven van de toekomst vraagt om een bijpassende organisatie en dus om het professionaliseren en door ontwikkelen van het havenbedrijf.

Op al deze punten is de Port of Zwolle momenteel actief aan de slag. Het 4e punt zal in 2025 gepresenteerd worden aan uw raad.

Railterminal
In 2012 hebben de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel de Logistieke Visie Zwolle-Kampen-Meppel (ZKM) vastgesteld. In de visie is benoemd dat de regionale bereikbaarheid via de modaliteit spoor beperkt is, terwijl de groei van de goederenstromen vanuit en naar de regio alleen maar zal toenemen. In het meerjarig actieplan van ZKM is daarom het onderzoek naar de mogelijkheden voor een directe spooraansluiting/railterminal opgenomen. In 2016 is in opdracht van ZKM een globale verkenning gedaan naar de behoefte en eerste haalbaarheid van een spooraansluiting/terminal in de Regio Zwolle. Aanleiding was de concrete vraag van marktpartijen naar een spooroverslagpunt in de regio. In 2018 is een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar voorkeurslocatie Hessenpoort. In 2019 is in opdracht van de gemeente Zwolle en Provincie Overijssel nadere technisch-operationeel verkenning gedaan. Ook heeft ProRail een quick scan capaciteitsanalyse uitgevoerd. In 2021 is heeft de marktanalyse, gefinancierd mede uit de Regiodeal, uitgewezen dat een railterminal potentieel rendabel is n.a.v. voldoende marktvolume en interesse. In 2022 is door de Coalition of the Willing (een samenwerking tussen Port of Zwolle, provincie Overijssel, gemeente Zwolle en potentiële railterminal operators en verladers) opdracht gegeven voor het onderzoek naar de technische en financiële haalbaarheid van de Railterminal. Later dit jaar volgt een brief aan de raad over de geüpdatet locatiestudie en een voorstel voor een vervolg.

Gebiedsvisie ten noorden van de Vecht (ZSDZ)
In het (grens)gebied Zwolle, Staphorst, Dalfsen en Zwartewaterland (ZSDZ) komen veel (ruimtelijke) ontwikkelingen samen. Voor het gebied is daarom, op verzoek van zes bewoners- en belangenorganisaties, een integrale gebiedsvisie opgesteld. Deze visie is het resultaat van de samenwerking tussen bewoners, belangenorganisaties en de gemeenten Zwolle, Staphorst, Dalfsen en Zwartewaterland, de provincie Overijssel en het waterschap Drents Overijsselse Delta. Het participatieve proces stond centraal, waarbij tijdens bijeenkomsten belangrijke thema’s en principes zijn besproken. De visie vormt een bouwsteen voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en (gemeentelijk) beleid voor dit unieke gebied, waar economische ontwikkelingen, zoals Hessenpoort 4 en de railterminal een onderdeel vormen. De belangrijkste vier kernpunten uit de visie zijn:
• Maak keuzes, niet alles kan samengaan;
• Een landschappelijk casco is de basis voor (ruimtelijke) ontwikkelingen;
• Behoud van het agrarisch gebied met toekomstperspectief;
• Ordenen door middel van clusteren.
Naast het benoemen van de vier kernpunten beschrijft de gebiedsvisie ook de verdere samenwerking tussen betrokken partijen. De gebiedsvisie heeft geen wettelijke juridische status. Het vormt een bouwsteen voor de betrokken overheden en belangenverenigingen, waarin het aan de betreffende

besturen is om af te wegen in welke mate adviezen worden overgenomen en toegepast. Het vigerende beleid van de betrokken overheden was uitgangspunt bij de totstandkoming van de visie.